

SPEECH VAN STAATSSECRETARIS ELS VAN WEERT
FEDERALE RAAD DUURZAME ONTWIKKELING
ALGEMENE VERGADERING 28 FEBRUARI 2007

Monseigneur, Mijnheer de Ere-voorzitter,
Monsieur le Président, Mijnheer Rombouts,
Geachte leden van de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling,
Chers membres du Conseil,

Eerst en vooral ben ik blij U allen te mogen begroeten op de Algemene Vergadering van de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling. Deze vergadering is om verschillende redenen bijzonder. Aangezien er dit jaar Federale Verkiezingen zijn, loopt mijn mandaat als Staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling dit jaar af.

Van bij mijn aantreden heb ik het belang van deze Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling als bruggenbouwer ingezien. Het simpele feit dat belangrijke stakeholders uit verschillende geledingen van onze samenleving samen reflecteren over belangrijke thema's van duurzame ontwikkeling én daarover ook nog eens een consensusadvies uitbrengen, is van groot belang. Een dergelijke manier van werken zorgt er immers voor dat beleidsmakers al sterke argumenten op tafel moeten leggen, om niet terdege rekening te houden met uitgebrachte adviezen.

In zijn bestaan zijn er ook in de FRDO spanningen geweest. Het tegendeel zou verbazingwekkend zijn. Doordat er steeds gezocht werd naar constructieve oplossingen én doordat de voorzitter zijn taak meer dan voortreffelijk heeft waargemaakt, heeft dit niet geleid tot een Raad die gedurende té lange tijd vleugellam was.

Ik hoop alvast dat er in de toekomst op een vruchtbare manier kan worden verder gewerkt. Een eerste concretisatie hiervan kan alvast de opmaak van een memorandum naar aanleiding van de Federale Verkiezingen zijn.

Een tweede belangrijk feit is dat het op 5 mei 2007 tien jaar geleden zal zijn dat de wet betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling van kracht werd. Ondanks kleine aanpassingen in de loop der jaren, heeft deze wet zijn deugdelijkheid al meermaals bewezen. Zelfs nu nog wordt op internationale fora het visionaire van dit stuk legislatief werk onderkend. Om deze bijzondere gebeurtenis in het licht te zetten, zal er een bijeenkomst worden georganiseerd en hierbij nodig ik alvast de erevoorzitter en de voorzitter uit om het woord te nemen.

Tot mijn spijt heb ik de voorbije jaren moeten vaststellen dat de bereidheid om binnen een aanvaardbare termijn in ons land tot een gestructureerd verhaal te komen wat betreft Duurzame Ontwikkeling niet door iedereen werd gedeeld. Ik hoop dat mijn opvolger/opvolgster de Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling kan voltooien.

Na deze beschouwende inleiding wil ik met U even overlopen welk gevolg er werd gegeven aan de adviezen die door de Federale Raad werden uitgebracht.

1. Jaarlijkse evaluatie van het federaal beleid inzake duurzame ontwikkeling

Tout d'abord, j'examine en détail l'avis sur l'évaluation annuelle de la politique fédérale de développement durable.

A la lumière de la progression qui a été réalisée depuis la remise de votre deuxième avis du 23 mai 2006 pour l'évaluation annuelle de la politique fédérale sur le développement durable, il me fait plaisir de parcourir cet avis

à nouveau. Il me semble très remarquable que le Conseil des Ministres a instauré l'EIDDD ou le test de durabilité. Cela n'effectue pas seulement l'Accord gouvernemental, mais il s'avérera simplement d'être un complément plein d'impact sur les instruments existants dans la pratique de prise de décision fédérale de tous les jours. Le système équilibré et étayé qui a été adopté fera réfléchir tous les décideurs politiques fédéraux à l'impact sur les générations futures et loin dehors les frontières du pays, ainsi qu'au niveau économique, écologique et social. Et ce avant que le Conseil des ministres sera saisi. Là, toutes les cartes seront d'ailleurs sur la table, ce qui - espérons-le - résultera en des meilleures actions pour une société durable. Une implication plus large et plus concrète de l'ensemble du gouvernement au développement durable ainsi qu'une communication plus directe sur le développement durable comme un projet de vie, de travail, d'habitation, de consommation, de déplacement, etc. sont simplement facilitées. J'accepte avec gratitude l'offre du CFDD de suivre et d'évaluer ce processus EIDDD.

Naast de institutionele ingrepen accentueer ik ook graag enkele maatregelen die duurzaamheid op mens-niveau heel concreet maken. In het bijzonder denk ik dan aan de operationalisering van het FRGE, waar arbeid, sociale bekommernis en milieu elkaar ontmoeten, maar ook aan de milieuzorgacties bij de FOD's en – niet in het minst – de overheidsbedrijven, initiatieven zoals De Betere Koop, Duurzaam Bouwen, de Week van de Duurzame Ontwikkeling en lopende initiatieven met betrekking tot bv. zonnepanelen op overheidsgebouwen en klimaatcompensatie voor vliegtuigreizen.

Er wordt verder ook werk gemaakt van ondersteuning van koepelorganisaties (VODO en Associations 21) Duurzame Ontwikkeling en van de stakeholders binnen de Federale Raad.

Om een betere opvolging mogelijk te maken van het beleid duurzame ontwikkeling tenslotte werd er een geïnformatiseerde databank opgericht.

2. Advies 'natuurlijke' rijkdommen

Een volgend advies is dat over de thematische strategie voor Natuurlijke Hulpbronnen van de Europese Unie. De input van de FRDO heeft alvast tot gevolg gehad dat een aantal van de aanbevelingen in de Belgische standpuntbepaling werden meegenomen naar het Europese niveau.

Drie grote punten van verbetering werden ter harte genomen. Dank zij de inbreng van de FRDO wordt er in het Belgische standpunt verwezen naar het voorzien van maatregelen in de nationale Lissabonprogramma's en het inbouwen van een jaarlijkse opvolging. De Europese 'monitoring' was voorzien op vijf jaar, maar dit is onvoldoende om tijdige bijsturing mogelijk te maken. De kritiek dat de hulpbronnenstrategie van de Europese Unie te weinig concreet en ambitieus is, wordt gedeeld.

Concrete en meetbare doelstellingen opgesteld door de Europese Commissie zijn dus nodig. Zonder deze doelstellingen kan immers niet nagegaan worden of lidstaten hun verantwoordelijkheid zijn nagekomen en kunnen ze bovendien ook niet ter verantwoording geroepen worden.

Ten slotte dient er volgens de Federale Raad rekening gehouden te worden met sociale bekommernissen en het vraagstuk van mondiale billijkheid. Het Belgische standpunt neemt de sociale aspecten mee, zoals die voorkomen in de Europese Unie als in de rest van de wereld.

Om de internationale dimensie vorm te geven wordt voorgesteld dat de Commissie in samenwerking met UNEP een 'international panel on sustainable resources' zal oprichten. De globale dimensie is immers van het allergrootste belang. Er moet tevens gezorgd worden voor de voordracht van experts in de hoop dat België vertegenwoordigd zal worden.

Wij kijken verder ook met grote nieuwsgierigheid uit naar het tweede advies met betrekking tot dematerialisatie inspanningen in België. Gelet ook op de internationale dimensie die hierboven werd beschreven, zal het aspect overdracht van schone technologie naar ontwikkelingslanden hierbij veelvuldig aan bod komen.

3. Avis sur le cadre de référence "Responsabilité sociétale des entreprises en Belgique"

Le Cadre de référence RSE, qui est un élément de la mise en œuvre des actions 31 et 8 du deuxième Plan fédéral de Développement durable 2004-2008, a été élaboré par le groupe de travail Responsabilité sociétale des Entreprises de la Commission interdépartementale du Développement durable. Il s'agissait d'une consultation écrite auprès de 46 parties prenantes qui étaient invitées à répondre aux questions suivantes:

- of de organisatie zich kan vinden in de tekst van het ontwerp referentiekader en welke haar opmerkingen, aanvullingen en concrete voorstellen zijn mbt dit ontwerp
- welke concrete acties, initiatieven en instrumenten er volgens de stakeholder wenselijk of noodzakelijk (en haalbaar) zijn ter versterking en verdere verspreiding van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in België

Daar waar de eerste vraag een concrete adviesvraag betreffende het referentiekader mvo betrof, zou de tweede vraag een rol spelen in het tot stand komen van het actieplan mvo, die de uitwerking van het tweede deel betrof van actie 31 van het Federaal Plan Duurzame Ontwikkeling II.

Onder de 46 stakeholders die werden aangeschreven in het kader van de schriftelijke consultatie, waren ook de 5 federale adviesraden opgenomen, waar de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling er één van is. Cette vaste consultation visait en outre à lancer un débat sociétal devant constituer la base pour d'autres initiatives et pour la promotion de la RSE en Belgique.

Gezien de adviezen van de 5 adviesraden in consensus werden uitgebracht kregen deze in de verwerking van de diverse adviezen op het ontwerp referentiekader ook een groot gewicht. De verwerking van alle adviezen gebeurde door de werkgroep MVO van de ICDO, die hiervoor ook beroep deed op externe deskundigen. Les avis ont débouché sur une série de modifications du cadre de référence qui a enfin été approuvé par l'assemblée de la CIDD du 29 mars 2006 et ensuite par le Conseil des ministres fédéral du 28 avril 2006.

Le cadre de référence définitif a été présenté aux 46 parties prenantes consultées, lors de la première journée forum consacrée à la RSE, qui s'est tenue le 28 avril 2006. Hier werd aangetoond op welke manier rekening werd gehouden met de adviezen van de stakeholders bij het tot stand komen van het definitieve referentiekader. Verder staat ook neergeschreven in de eerste vijf onderdelen van een verslag met als titel 'Visie van de stakeholders. Resultaten van de MVO forumdagen' op welke wijze rekening is gehouden met de adviezen van de stakeholders. Vous pouvez consulter ce rapport sur le site web de la CIDD. Graag haal ik enkele illustraties aan. Er werden een aantal veranderingen in de structuur van het kader aangebracht zodat het o.a. minder op MVO-instrumenten gefocust is. Een aantal terminologische keuzes zijn beter uitgelegd zoals de relaties tussen MVO, duurzame ontwikkeling, bedrijfsethiek en sociale economie. Ook werd er aandacht besteed aan de internationale tendens om MVO van toepassing te maken voor alle vormen van organisaties. Enkele suggesties voor bijkomende invullingen van de rollen van de overheid inzake MVO werden eveneens opgenomen.

Le Cadre de référence RSE a été mis à disposition via le site web de la CIDD en français, en néerlandais et en anglais. Un document imprimé est également disponible dans les trois langues sur simple demande auprès de la cellule Economie sociale du SPP Intégration sociale ou auprès du SPP

Développement durable. Vous pouvez également obtenir ce document auprès du secrétariat du CFDD.

4. Avis sur l'avant-projet de plan d'action "Responsabilité sociétale des Entreprises"

L'élaboration d'un plan d'action spécifique relatif à la responsabilité sociétale des entreprises se situe, comme déjà expliqué tout à l'heure, dans le cadre de l'élaboration de la deuxième partie de l'action 31 du deuxième plan fédéral de Développement durable.

Le point de départ du plan d'action fut constitué par les deux journées forum organisées les 28 avril et 8 mai 2006 pour les parties prenantes. Outre un feed-back relatif aux avis sur le cadre de référence RSE, les journées forum étaient placées sous le signe de la recherche d'un consensus le plus large possible sur des possibilités d'action visant à stimuler et à faciliter en matière de RSE en Belgique et à en promouvoir la qualité. Les 46 parties prenantes concernées précitées y ont eu la possibilité d'échanger des points de vue d'une manière informelle dans une série d'ateliers thématiques, sous l'accompagnement d'experts. Les pouvoirs publics n'ont pas participé activement aux ateliers.

Sur la base des résultats de ces 2 journées forum, rassemblés également par les accompagnateurs externes, et de la contribution du groupe de travail RSE de la CIDD, un projet de plan d'action a été établi. On a pris acte de ce projet de plan d'action lors de la réunion de la CIDD du 28 juillet 2006 et on a décidé, sur proposition du groupe de travail RSE, de soumettre ce plan d'action pour avis aux 5 conseils d'avis fédéraux.

De adviezen van deze raden, waaronder dit van de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling, werden door de werkgroep MVO van de ICDO verwerkt in het actieplan. La CIDD a approuvé le projet de plan d'action lors de sa réunion

du 28 octobre 2006. Après quelques modifications apportées par les groupes de travail intercabinets, le plan d'action fut ensuite adopté le 21 décembre 2006 par le gouvernement fédéral. Une version imprimée du plan d'action est disponible en français et en néerlandais sur simple demande auprès de la Cellule Economie sociale du SPP Intégration sociale ou auprès du SPP Développement durable. Vous pouvez également télécharger le plan d'action sur le site web de la CIDD.

In de opvolging van het actieplan MVO zullen de stakeholders en de adviesraden verder worden betrokken.

5. Advies over de oriëntatienota derde federale plan inzake Duurzame Ontwikkeling

Verder wil ik het nog even met U hebben over het advies over de oriëntatienota voor het derde federale plan inzake Duurzame Ontwikkeling. De bedoeling van het advies om de FRDO zo vroeg mogelijk in het proces te betrekken, werd alvast, naar ik verneem, door de Raad geapprecieerd.

Het feit dat rekening werd gehouden met het werk dat werd geleverd in de voorbereiding van de twee voorbije Federale Plannen, wordt als zinvol ervaren. Ander positief punt dat wordt gedeeld is het aanhalen van verantwoordelijken voor de verschillende acties die naar voor worden geschoven.

Punten van niet-overeenstemming op dit moment zijn de volgende : Het idee om de bevolking scenario's voor de lange termijn voor te stellen en deze keuzemogelijkheid voor te leggen aan het publiek. De moeilijkheid is immers om op al te korte tijd een dergelijk voorstel uit te werken binnen de cyclus van de wet. Het is ook onduidelijk welk soort van participatie aan de bevolking wordt voorgelegd. Bovendien mag men niet het perspectief en

discussie over lange-termijnsenario's voorleggen in een middellange-termijn plan.

Ook wil het plan uitdrukkelijk zijn federaal aspect behouden, wel met verwijzingen naar andere beleidsniveaus. Tenslotte heeft de ICDO het niet wenselijk geacht om in het derde Federaal Plan een concreet project met goede voorbeelden naar voor te schuiven. Dit stemt immers niet overeen met het statuut van het eerste deel van het plan.

Wat wel gedeeld wordt is de nood om meer en beter te communiceren. De bedoeling is echter dat dit via andere wegen beter kan verlopen, eventueel via de toevoeging van en deel rond 'verwachtingen van de maatschappij' in het plan. Met belangstelling kijk ik dan ook uit naar het aankomende advies over communicatie.

Het concrete engagement van alle stakeholders op gebied van communicatie, maar ook het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen en de uitvoering van de federale plannen duurzame ontwikkeling, zijn onontbeerlijk om stappen vooruit te zetten op het duurzame ontwikkelingspad.

Tenslotte kunnen wij alleen maar positief antwoorden op de vraag van de FRDO om ook in de toekomst mee betrokken te kunnen worden bij de verdere uitwerking van het Federaal Plan. Een verdere samenwerking kan er alleen maar voor zorgen dat het plan beter wordt geaccepteerd.

Dankwoord

Er rest mij tenslotte niets anders meer dan U te danken voor de samenwerking gedurende de voorbije drie jaren. De Federale Raad zal ook onder de volgende beleidsverantwoordelijken een belangrijke taak blijven vervullen. Dit wil echter niet zeggen dat de Raad geen kritische houding zou mogen aannemen ten aanzien van de eigen samenstelling. De Raad is

immers de spiegel van het middenveld en bij uitbreiding van de samenleving. Als bijvoorbeeld ethische investeringen aan belang toenemen, kan er onder andere nagedacht worden of de bank- en verzekeringsinstellingen niet een aparte geleding moeten vormen binnen de FRDO. De FRDO is sowieso voortdurend in evolutie. Ik denk dat het wijs is om over veranderingen in de toekomst pro-actief na te denken.